

FOLK: BT bringer gjerne minneord, jubilentomtaler og lignende. Tekstlengden bør ikke overstige 2000 tegn.
KONTAKT: E-post: folk@bt.no eller telefon 55214518.
RUNDE DAGER: Dersom du har rund dag, 50 år eller eldre i denne eller neste måned, og ikke ønsker navnet ditt på listen, kan du reservere deg på: www.bt.no/jubilant senest fire virkedager før.

Horn formidler rallarsanger og annet visemateriale på folkemusikkklubben Columbi Egg i kveld. De andre musikerne er,

ske liv. Det gjøres med glimt i øyet, det liker vi å få frem.

– I Bergen assosieres rallarene med byggingen av Bergensbanen. Hvem var de egentlig?

– Det var omreisende anleggsarbeidere. Gjerne med et godt innslag av svensker, det var mange som kom hit og tok seg jobb. På jernbanen, i gruver og lignende steder. Ordet «rallar» har noe rullende ved seg, at man ruller noe foran seg under arbeidet. For eksempel en utstyrsvogn som man tar med seg etter hvert som skinnegangen legges. Betegnelsen har også blitt sett på som noe nedsettende. Rallar er egentlig et svensk begrep, mange nordmenn kaller det for *slusk*. Det har en litt mer møkkete klang, selv om betydningen er den samme.

– I dag ligger det vel en moralsk dom i ordet slusk ...

– Ja, og det er jo mange historier rundt disse karene. Når de dukket opp i nærheten av et bygdesamfunn, ble de jo veldig synlige i lokalmiljøet, både på godt og vondt. Det kunne bli litt bråk, fart og spenning. Det er vel sånn det blir når man har jobbet hardt lenge, tar pengene sine og skal få seg en dram. Da er det nok mye som skal ut.

– Noe av det kom ut som sang, også?

– Ja, de var gode til å synge og hadde mange arbeidssanger. Ak-

MIN DAG

Navn: Trygve Ramnefjell

Alder: 37

Bosted: Fluberg i Oppland

Aktuell: Som vokalist i kvartetten Grove Horn fremfører Ramnefjell rallarsanger på Columbi Egg i kveld.

08.00: Da er det vel frokosttid for meg og bandet mitt.

14.00: Kanskje en rusletur i nærliggende romantiske omgivelser, hvis det er fint vær.

20.00: Da er det konsert med Grove Horn på folkemusikkklubben Columbi Egg.

Det kunne bli litt bråk, fart og spenning

kurat som på sjøen, var sangen ment å skape rytme og takt til tungt arbeid. Så har du sånne frivaktsviser som de diktet i pausene. Da var det mer sorg, tristesse og romanser, gjerne i en annen takt. Mange av tekstene er svenske – nordmennene så veldig opp til svenskene, som kom hit med en sterk visetradisjon.

– Dere har selv to svensker i gruppen?

– Det stemmer, så repertoaret er omtrent 50/50 norsk og svensk.

– Hvor kommer interessen for denne musikken fra?

– Alle sammen er jo musikere, jeg har mastergrad i folkesang. Vi vil gjerne formidle visene som skildrer disse sterke historiene. Det er fascinerende: tøffe liv, barske forhold og litt tragiske skjebner. Mange måtte gi avkall på ganske mye, likevel hadde de munterhet og glimt i øyet. Sjøfolk, rallarer og loffere – det er noe frihetselskende ved alle disse. Jo da, du er bundet til jobben, men når den er gjort så er du fri som fuglen.

– Litt som musikerlivet?

– Ja, det kan du si. Vi blir jo noen ganger omtalt som rallarer, det er hyggelig. Men vi er jo strengt tatt noen fløyelsrallare, som kommer til et varmt hotell og rusler rundt i tøfler. Vi liker å leve oss inn i rallarlivet, men har nok ikke like kraftige never som de hadde.

DOKTORGRAD

Mary Swapna George disputerer 19. januar for ph.d.-graden ved UiB med avhandlingen:

«Modelling and observations of upwelling along the southwest coast of India and its intrusion into the Bay of Bengal, during summer monsoon».

Kystoppstrømning, et oseanografisk fenomen der næringsrikt vann fra havdypet blir brakt opp til overflaten av verdenshavene, er viktig for den primære produksjonen i havet og dermed fiskeriene i de kystnære områder

Ved hjelp av Nansensenterets havstrømningsmodell for Det indiske hav og oseanografiske observasjonsdata, har kandidaten studert oppstrømning av dyphavsvann langs kysten av India og inn-trenging av disse vannmassene i Bengalbukta. Dette såkalte «Cold Pool»-fenomenet synes også å være påvirket av de mellomårlege sesongvariasjonene i vindmønstrene under monsun-perioden.

Mary Swapna George ble født i Kochi, India i 1978. Hun er tilknyttet Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling som ph.d.-student. Disputasen finner sted klokken 10:15 i Auditoriet, Nansensenteret,

DOKTORGRAD

Alexander Sauter disputerer 19. januar for ph.d.-graden ved UiB med avhandlingen:

«Contact-dependent culture dish interactions during in vitro generation of monocyte-derived dendritic cells».

Noen av de store utfordringene innen medisinen i dag er kreft og autoimmune sykdommer som diabetes type 1. Alexander Sauter sitt arbeid fokuserer på å forbedre metodene som brukes rundt lagning og opplæring av dendritiske celler. Arbeidet hans ligger i grenseområdet mellom nanoteknologi, materialvitenskap og cellebiologi. Han har vist hvordan man kan forhindre at blodceller binder til glassoverflater for å unngå uønsket stimulering av cellene. Flere ulike overflater ble sammenlignet for å se om de er bedre egnet til bruk under utdanningen av cellene enn den som brukes i dag. Resultatene viser tydelig at man må ta hensyn til overflaten som brukes under utdanningen av cellene for å ha full kontroll på dem.

Forskningen viser at stimulering av cellene gjennom direkte kontakt med omgivelsene kan ha stor betydning for utviklingen av nye cellulære immunterapier mot blant annet autoimmune sykdommer og kreft.

Alexander Sauter er født i Tyskland i 1983. Arbeidet med doktorgraden er gjort ved Institutt for Biomedisin, UiB,

Disputasen finner sted kl. 12.30 i BB-bygget.

DAGENS NAVN

I dag har **Marius** og **Margunn** navnedag. Marius er et romersk slektsnavn, antakelig dannet til substantivet mare, (hav) i betydningen sjøfarer. Varianter er Marinus og Mario. Jentenavn Margunn er et nyere navn sammensatt av «mare» + «grunn» (hav, sjø og strid). Navnet kan også bety hest. NTB

FØDSELSDAGER

Tidligere generalsekretær i FN Javier Pérez de Cuéllar fyller i dag 95 år, skuespiller

ler Tippi Hedren 85 år, artist Michael Crawford 73 år, artist og låtskriver Dolly Parton 69 år, skuespilleren Terje Hartviksen 65 år, billedkunstner Jarle Rosseland (bildet) 63 år, dirigent Simon Rattle 60 år, direktør i Fritt Ord Knut Olav Åmås 47 år, skuespiller Lene Marie Bragli 53 år, tidl. fotballspiller Ann Kristin Aarønes 42 år, og langrennsløper Øystein Pettersen 32 år. NTB

DAGENS GULLKORN

Alle er kloke. Noen før og noen etterpå.

KARSTEN ISACHSEN

DOKKESKJÆRSKAIEN

ØST: «Marfret Nilon» fra Amsterdam kl. 08.00, til Hauge-sund kl. 18.00.

JEKTEVIKSTERMINALEN

TVERRENDE: «Stavangerfjord» fra Hirtshals kl. 13.00, retur kl. 14.15.

HURTIGRUTEKAIEN: «Nordlys» fra Kirkenes kl. 14.30, retur kl. 22.30.